

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1717206875
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1717206875.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a JUDr. Ivany Štiffovej, v spore žalobkyne: W.. W. J., nar. XX.X.XXXX, M. XX, T., zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Bilkovičom, Strojnícka 8, Bratislava, proti žalovaným: 1/ B. I., nar. X.X.XXXX, Q. XX, B., zastúpenému advokátom JUDr. Petrom Fratričom, Timravina 9, Bratislava, 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu škody, na odvolanie žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Pezinok č.k. 9C/31/2017-409, zo dňa 9.12.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 1.752,36 eura, úrok z omeškania vo výške 5,30 % ročne zo sumy 1.756,86 eura od 6.8.2016 do zaplatenia a v súvisiacom výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 2/ zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti istiny vo výške 95,60 eura s príslušenstvom zastavil; konanie v časti istiny vo výške 6.848,58 eura s príslušenstvom zastavil; žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 1.756,86 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,30 % ročne zo sumy 1.756,86 eura od 6.8.2016 do zaplatenia, všetko v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku; a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 61,84 %. V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenu súdu dňa 2.8.2017 sa žalobkyňa voči žalovaným domáhala náhrady škody na tom skutkovom základe, že žalovaný 1/ dňa 27.1.2016 približne o 8:10 hod. viedol osobné motorové vozidlo Toyota RAV EČV: M. po R. J. v smere na T., kde neprispôbil rýchlosť jazdy vozidla svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, čím porušil ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, v dôsledku čoho dostal na zľadovatenej vozovke s vozidlom šmyk a prešiel do protismeru, kde sa čelne zrazil s oproti jazdiacim vozidlom zn. BMW EČV: M., vedené žalobkyňou, ktorá v dôsledku dopravnej nehody utrpela podpävičnicové krvácanie v oblasti Sylviovej ryhy vpravo, podvrtnutie krčnej chrbtice, pomliaždenie oboch kolenných kĺbov na prednej ploche, pomliaždenie v čelovej krajine vľavo s celkovou dobou liečenia viac ako 6 týždňov. Za uvedený čin bol rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 38T/19/2017, zo dňa 16.5.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.5.2017, uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov, ktorý mu súd s poukazom na § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienenečne odložil na skúšobnú dobu 12 mesiacov; zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu po dobu 12 mesiacov. S poukazom na § 287 ods. 1 Trestného poriadku bol žalovaný 1/ zaviazaný nahradiť škodu žalobkyni vo výške 2.560,70 eura, čo predstavuje bolesťné v súlade so znaleckým posudkom MUDr. Popraca č. 10/2016 (za 145 bodov x 17,66 eura). V ostatných nárokoch na náhradu škody, ktoré žalobkyňa riadne uplatnila a preukázala v adhéznom konaní, súd s poukazom na § 288 ods. 2 Trestného poriadku, teda s nepriznaným zvyškom odkázal na konanie vo veciach

občianskoprávnych. Žalobkyňa si preto uplatnila náhradu škody na zdraví a to stratu na zárobku počas práceneschopnosti v období od 27.1.2016 do 31.3.2016, teda 65 kalendárnych dní; celková strata na zárobku je v sume 6.848,58 eura. Vecnú škodu za poškodené čižmy v sume 95,60 eura, parkovné pred Slovenskou zdravotníckou univerzitou počas vyšetrenia v sume 4,50 eura a náhradu za neuskutočený zahraničný zájazd, ktorý sa mal uskutočniť dňa 31.1.2016 do Mexika v sume 1.752,36 eura.

2. Na úvod skonštatoval, že žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 1.2.2018 vzala žalobu v časti uplatnenej istiny v sume 96,50 eura späť (poškodené čižmy) z dôvodu, že žalovaný 2/ túto vecnú škodu uhradil dňa 22.2.2017; podaním doručeným súdu dňa 2.12.2019 vzala žalobu v časti uplatnenej istiny 6.848,58 eura s príslušenstvom späť (strata na zárobku) z dôvodu, že strany sporu sa mimosúdne dohodli na úhrade straty na zárobku tak, že žalovaný 2/ uhradil sumu 5.283,29 eura. Žalobkyňa žiadala konanie v týchto častiach zastaviť, a preto súd prvej inštancie podľa § 145 ods. 2, § 146 ods. 1 C.s.p. vzhľadom na dispozitívny úkon žalobkyne, konanie v týchto častiach zastavil.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozsudku (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie po právnej stránke ozrejmil, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Porušenie právnej povinnosti spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. Táto protiprávnosť môže byť len výsledkom činnosti ľudí. K porušeniu právnej povinnosti môže dôjsť buď protiprávnym konaním alebo opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané. Uskutočnený úkon je protiprávny vtedy, ak v súvislosti s ním došlo k porušeniu právnej povinnosti, ktorá vyplýva zo všeobecne záväzných právnych predpisov a iných noriem, ktoré mal škodca zachovávať, ale aj zo zmlúv a iných právnych úkonov. Pod pojmom škoda treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Rozoznávame skutočnú škodu a ušlý zisk. Pod skutočnou škodou treba rozumieť zmenšenie majetku poškodeného (prípadne náklady potrebné nato, aby sa dosiahol predchádzajúci stav). Pod ušlým ziskom treba rozumieť to, čo by poškodený mohol získať, nebyť vzniku škody. Príčinná súvislosť znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Existencia príčinnej súvislosti musí byť v každom konkrétnom prípade bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať.

4. Zo zhodných výpovedí strán sporu a listinných dôkazov mal súd prvej inštancie preukázané, že dňa 27.1.2016 približne o 8:10 hod. žalovaný 1/ viedol osobné motorové vozidlo Toyota RAV EČV: M. po R. J. v smere na T., kde neprispôbil rýchlosť jazdy vozidla svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, čím porušil ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov v dôsledku čoho dostal na zľadovatenej vozovke s vozidlom šmyk a prešiel do protismeru, kde sa čelne zrazil s oproti jazdiacim vozidlom zn. BMW EČV: M., vedené žalobkyňou. Za uvedený čin bol žalovaný 1/ rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 38T/19/2017, zo dňa 16.5.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.5.2017 uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona. Žalovaný 1/ mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného 2/.

5. Za nespornú v konaní súd prvej inštancie považoval skutočnosť, že konaním žalovaného 1/ došlo k porušeniu povinnosti, konkrétne § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a v príčinnej súvislosti s týmto konaním došlo k škode na zdraví a na majetku žalobkyne, ktorú spôsobil žalovaný 1/ povinne zmluvne poistený u žalovaného 2/. Naopak za sporným v konaní bol rozsah nároku žalobkyne na náhradu škody a to konkrétne v časti úhrady za uskutočnený zahraničný zájazd a úhrady parkovného v súvislosti s vyšetrením u lekára špecialistu v Slovenskej zdravotníckej univerzite.

6. Čo sa týka úhrady za parkovné, súd prvej inštancie mal jednoznačne za preukázané, že bola skutočne zo strany žalobkyne uhradená v súvislosti s jej vyšetrením v Slovenskej lekárskej univerzite, čo vyplýva z predloženého dokladu o úhrade, z ktorého je preukázaný deň, miesto, čas a výška úhrady, ako aj zo spisu Okresného súdu Pezinok sp. zn. 38T/19/2017, v ktorom je uložený záznam z kontrolného vyšetrenia žalobkyne na Slovenskej zdravotníckej univerzite v Bratislave v čase korešpondujúcim s predloženým dokladom o úhrade. Žalovaní síce v konaní sporovali úhradu sumy 4,50 eura žalobkyňou, avšak na preukázanie svojich tvrdení nepredložili žiadne dôkazy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť uvedené tvrdenie ako preukázané.

7. Žalobkyňa si ďalej uplatnila náhradu škody za neuskutočnený zahraničný zájazd. Celková hodnota zájazdu pre žalobkyňu a B. J. bola 3.787,91 USD. Zájazd sa mal uskutočniť v čase od 31.1.2016 do 10.2.2016 (k nehode došlo dňa 27.1.2016). Celková suma 3.787,91 USD pri dennom kurze ku dňu 22.1.2016 (1,0808) predstavuje sumu 3.504,72 eura (1.752,36 eura za osobu). Zahraničného zájazdu sa nakoniec zúčastnil iba manžel žalobkyne B. J. a to z dôvodu, aby škoda, ktorá vznikla sa minimalizovala. Zájazd podľa výpovede svedkyne O. J., bol síce uhradený z platobnej karty svedkyne, avšak z finančných prostriedkov patriacich žalobkyňi a jej manželovi. Dôvod úhrady prostredníctvom platobnej karty svedkyne bol limit platobných kariet v držbe žalobkyne a jej manžela a možnosť úhrady z účtu svedkyne - dcéry žalobkyne, ktorej platobná karta mala dostatočný limit na danú úhradu. Uvedenú skutočnosť, teda úhradu zájazdu z vlastných prostriedkov, žalobkyňa v konaní preukázala a to svojou výpoveďou a výpoveďou svedkyne, ktoré sa v podstatných skutočnostiach a logických súvislostiach zhodovali. Z výpovede svedkov a rozhodnutia Okresného súdu v Pezinku v trestnej veci sp. zn. 38T/19/2017, lekárskej správy mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobkyňa skutočne v čase, kedy sa mal uskutočniť zahraničný zájazd sa zúčastňovala odborných vyšetrení, venovala sa liečeniu zranení spôsobených dopravnou nehodou a rehabilitácii. Súd prvej inštancie mal z týchto dôkazov jednoznačne preukázané, že zranenie spôsobené dopravnou nehodou skutočne žalobkyňi neumožnilo sa zahraničného zájazdu zúčastniť. Žalobkyňa sa ihneď po nehode, prostredníctvom svojej dcéry O., pokúsila o storno zájazdu, prerezervovanie zájazdu na iný termín po tom ako ukončí liečenie a rehabilitáciu, resp. o zmenu rezervácie, na základe ktorej by namiesto nej spolu s jej manželom cestoval jej syn B.. Žalobkyňa ako poškodená teda skutočne vynaložila všetko úsilie, ktoré je možné od nej spravodlivo požadovať, aby už objednaný zájazd stornovala a tak znížila vzniknutú škodu, prípadne ju eliminovala úplne. Na základe takto vyhodnotených dôkazov mal súd prvej inštancie za to, že žalobkyňa sa nemohla zahraničného zájazdu zúčastniť v príčinnej súvislosti s nehodou, ktorú spôsobil žalovaný 1/; žalobkyňa zájazd riadne uhradila a napriek jej pokusom o storno, resp. prerezervovanie zájazdu jej škoda v jej majetkovej sfére vznikla a to tým, že už uhradeného zahraničného zájazdu sa nemohla zúčastniť.

8. Na uvedenom základe za použitia § 415 ods. 1, § 420 ods. 1, § 427 ods. 1, § 438 ods. 1, § 517 ods. 1, ods. 2, § 822 ods. 1, § 823 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, § 3 ods. 3 veta prvá, § 4 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2000 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne nahraďiť škodu, kedy v zmysle ustanovení cit. zákonných predpisov poškodený musí svoje právo na náhradu škody uplatniť voči tomu, kto za škodu zodpovedá, t. j. voči poistenému; poisťiteľ potom plní poškodenému namiesto poisteného.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p., keď pri výpočte výšky čiastočného úspechu žalobkyne vychádzal z uplatnenej istiny 8.701,94 eura; žalobkyňa vzala žalobu v časti 95,60 eura späť z dôvodu, že žalovaní túto škodu uhradili pred podaním žaloby na súd. Súd prvej inštancie uhradenú sumu pred podaním žaloby považoval za úspech žalovaných v časti 95,60 eura; za úspech žalovaných taktiež považoval sumu 1.565,29 eura, čo predstavuje rozdiel medzi uplatnenou sumou straty na zárobku 6.848,48 eura a uhradenou sumou 5.283,29 eura žalobkyňi zo strany žalovaných. Úspech žalobkyne v konaní predstavuje úhrada parkovného 4,50 eura, škoda za neuskutočnený zahraničný zájazd 1.752,36 eura a uhradená suma 5.283,29 eura ako náhrada za ušlý zisk. Z celkovej uplatnenej sumy 8.701,04 eura bola žalobkyňa úspešná v časti 7.040,15 eura a žalovaní boli úspešní v časti 1.660,89 eura, čo predstavuje úspech žalobkyne 80,92 %, úspech žalovaných predstavuje 19,08 %, čo predstavuje celkový úspech žalobkyne v konaní 61,84 %.

10. Proti rozsudku v zaväzujúcom výroku v časti priznanej istiny vo výške 1.752,36 eura a úroku z omeškania vo výške 5,30 % ročne z istiny vo výške 1.756,86 eura od 6.8.2016 do zaplatenia a v súvisiacom výroku o trovách konania, podal žalovaný 2/ odvolanie a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola námietka nesprávneho právneho posúdenia a existencia inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Napriek skutočnosti, že v spore argumentoval, že nárok na náhradu škody za objednaný zájazd, nie je krytý z povinného zmluvného poistenia, súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku s touto jeho argumentáciou vôbec nevyporiadal. Pasívna vecná legitímácia žalovaného 2/ môže byť založená v spore iba na existencii povinného zmluvného poistenia v relevantnom čase a jeho rozsahu; preto táto otázka má pre rozhodnutie podstatný význam, na ktorú bol povinný dať v rozhodnutí odpoveď. Ďalej vyčítal súdu prvej inštancie, že hoci v odseku 25. cituje ustanovenie § 4 zákona č. 381/2000 Z. z., avšak

neučinil žiadne závery k meritu veci a nekonkretizuje, pod ktoré citované ustanovenie je priznaný nárok subsumovaný. Mal za to, že priznaný nárok nemožno subsumovať pod žiadny z nárokov podľa § 4 ods. 2 cit. zákona. Tiež namietal, že priznaný nárok ako aj nárok v sume 4,50 eura nebol pred doručením žaloby uplatnený, pričom vo vzťahu k úroku z omeškania upravuje § 11 cit. zákona osobitnú úpravu k poisťiteľovi; rozhodnutie uvedené vôbec nespomína a k úroku z omeškania, resp. k počiatku omeškania neobsahuje odôvodnenie.

11. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný 2/ v odvolaní právne relevantným spôsobom nepreukazuje, že za škodu za neuskutočnený zahraničný zájazd by nebol zodpovedný žalovaný 1/. Jednostranným a zužujúcim spôsobom vykladá § 4 cit. zákona a mylne sa domnieva, že tento druh škody nie je poistením krytý a v tomto smere citovala § 4 ods. 1 predmetného zákona; samotné konštatovanie, že v § 4 ods. 2 písm. a) až písm. d) nie je tento nárok vymenovaný, nemôže byť prekážkou jeho priznania. Argumentovala tiež judikatúrou súdov, ktorá vyriešila plnenie nárokov z tohto druhu poistenia, ako napr. za požičanie náhradného motorového vozidla, ochrany osobnosti a iné.

12. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Košice II sp. zn. 29C/235/2015, ktoré sa vysporiadalo s otázkou subsumovateľnosti priznaného nároku na náhradu nákladov za neuskutočnený zahraničný zájazd, pričom súd v danej veci vychádzal z uznesenia Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 666/2016-36 a poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12 (Haasová). Hoci z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že predmetný nárok nie je uvedený v zákone, tak z predmetných súdnych rozhodnutí vyplýva potreba extenzívneho výkladu § 4 zákona č. 381/2001 Z. z.

13. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalovaného 2/ bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

14. Žalobou doručenou súdu dňa 2.8.2017 sa žalobkyňa proti žalovaným 1/ a 2/ domáhala zaplatenia náhrady za (i) stratu na zárobku počas práceneschopnosti v období od 27.1.2016 do 31.3.2016 v sume 6.848,58 eura, vecnej škody za (ii) poškodené čizmy v sume 95,60 eura, (iii) parkovné pred Slovenskou zdravotníckou univerzitou počas vyšetrenia v sume 4,50 eura a (iv) za neuskutočnený zahraničný zájazd, ktorý sa mal uskutočniť dňa 31.1.2016 do Mexika v sume 1.752,36 eura, skutkovo tvrdiac, že žalovaný 1/ dňa 27.1.2016 približne o 8:10 hod. vedúc osobné motorové vozidlo Toyota RAV EČV: M. po R. J. v smere na T., neprispôbil rýchlosť jazdy vozidla svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, čím porušil povinnosť uloženú ustanovením § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. v dôsledku čoho dostal na zľadovatenej vozovke s vozidlom šmyk a prešiel do protismeru, kde sa čelne zrazil s oproti jazdiacim vozidlom zn. BMW EČV: M., vedené žalobkyňou, ktorá v dôsledku dopravnej nehody utrpela rozsiahle poškodenie zdravia s celkovou dobou liečenia viac ako 6 týždňov.

15. Z obsahu spisu a napokon aj odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že časť nárokov uplatnených žalobou spočívajúcich v náhrade za stratu zárobku a náhrade škody na poškodených čizmách, bola predmetom mimosúdnej dohody žalobkyne a žalovaného 2/, čo vyústilo v čiastočné späťvzatie žaloby a zastavenie konania. V ostávajúcich nárokoch tvoriacich zvyšok predmetu konania, bolo preto potrebné nielen, ako správne napokon konštatuje aj súd prvej inštancie, posúdiť medzi stranami sporný rozsah nároku žalobkyne na náhradu škody za neuskutočnený zahraničný zájazd a úhradu parkovného v súvislosti s vyšetrením u lekára špecialistu v Slovenskej zdravotníckej univerzite, ale tiež pasívnu legitimáciu žalovaného 2/ v konaní, pretože námietku jej nedostatku s právne relevantným akcentom prezentoval od prvého procesného úkonu, t. j. vyjadrenia k žalobe a zotrval na nej aj v prednese záverečnej reči.

16. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa

právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

17. Na to, aby sa niekto stal stranou sporu, netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

18. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Tiež platí, že ak sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal. Tým, že súd rozhodol v prospech žalobcu, ktorému právo na náhradu škody priznal, implicitne rozhodol aj o tom, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie predmetnej žaloby voči žalovanému, u ktorého súd dospel k záveru, že je pasívne vecne legitimovaný (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 205/2009, zo dňa 29.6.2010).

19. Je súdno-aplikačnou notoriou, že nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, ktoré zaručuje okrem Civilného sporového poriadku aj Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A a Ústavného súdu SR (napr. sp. zn. I. ÚS 17/01, I. ÚS 226/03, II. ÚS 261/06, III. ÚS 74/08, I. ÚS 181/08) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Ruiz Torija c/ a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c/a Grécko z 29. mája 1997; Higgins c/a Francúzsko z 19. februára 1998).

20. Požiadavku na riadne odôvodnenie rozsudku súdu ustanovuje § 220 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Výkladom cit. ustanovenia C.s.p. pritom treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale aj napr. púhe všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Porušením práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorému zodpovedá povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

21. Odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaného 2/, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok riadne neodôvodnil, predovšetkým, že v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec na námietky žalovaného

2/ argumentačne nereagoval a nevysvetlil, ako vec právne posúdil, t. j. na základe akej právnej normy vyvodil existenciu hmotnoprávneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným 2/. Pokiaľ žalovaný popiera pasívnu legitímáciu v spore, ako tomu bolo v posudzovanej veci vo vzťahu k nároku na náhradu škody za neuskutočnený zájazd vo výške 1.752,36 eura, bolo povinnosťou súdu prvej inštancie v konečnom rozhodnutí, ktorým žalobe vyhovel, zrozumiteľne vysvetliť, ako posúdil túto podstatnú právnu námietku (argument) žalovaného a teda ako vec právne posúdil, keďže vecná legitímácia je právnou otázkou; napokon rovnakou vadou a z rovnakých dôvodov zaťažil súd prvej inštancie aj rozhodnutie o úrokoch z omeškania z priznanej istiny vo výške 1.756,86 eura, ku ktorých zaplateniu žalovaného 2/ taktiež zaviazal.

22. Hodno v tejto súvislosti poukázať na to, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia; súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; uvedené však v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje. V danom prípade sa súd prvej inštancie obmedzil na púhu citáciu právnych noriem týkajúcich sa merita sporu bez následného právneho odôvodnenia vo vzťahu k žalovanému 2/. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať jeho správnosť a zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri jeho vydávaní, t. j. musí byť preskúmateľné. Tieto požiadavky odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nespĺňa.

23. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že súd prvej inštancie znemožnil žalovanému 2/, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nakoľko uvedený nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa žalovaného 2/ podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec na ďalšie konanie.

24. V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie povinný riadiť sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný; spor opätovne prejedná na pojednávaní, riadne podľa návrhov strán vykoná dokazovanie (v súlade s príslušnými ustanoveniami C.s.p. o dokazovaní), na základe vykonaných dôkazov ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie, ktoré bude vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu preskúmateľné; a po opätovnom rozhodnutí sporu svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 C.s.p. tak, aby obsahovalo dostatok dôvodov a ich uvedenie bolo zrozumiteľné.

25. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/ (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).